

Dosarul nr. 2r-381/22
(2-19101813-01-2r-14072022)

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: V. Lastavețchi)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Guzun, V. Sîrbu, V. Buhnaci)

DECIZIE

21 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de reprezentantul recurentei Lilia Leva, avocatul Iulian Cașu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Victoria Bostanaru împotriva lui Ivan Ghinda și Lilia Leva cu privire la încasarea în mod solidar a împrumutului, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de reprezentantul apelantei Lilia Leva, avocatul Iulian Cașu, împotriva hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 25 mai 2012, Victoria Bostanaru a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ivan Ghinda și Lilia Leva cu privire la încasarea în mod solidar a împrumutului în mărime de 10 300 euro, dobânzii de întârziere în mărime de 5001 euro și 44 de cenți și a cheltuielilor de judecată.

În ședința de judecată din data de 17 decembrie 2021, reclamanta a concretizat pretențiile acțiunii, solicitând încasarea datoriei în mărime de 7550 euro și a dobânzii de întârziere în mărime de 5001 euro și 44 de cenți.

Prin hotărârea din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, corectată prin încheierea din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 29 decembrie 2021, reprezentantul apelantei Lilia Leva, avocatul Iulian Cașu, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii și remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță. Totodată, reprezentantul apelantei Lilia Leva, avocatul Iulian Cașu a solicitat scutirea apelantei de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 13 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat depusă de reprezentantul apelantei Lilia Leva, avocatul Iulian Cașu și nu s-a dat curs cererii de apel depusă de reprezentantul apelantei Lilia Leva, avocatul Iulian Cașu, împotriva hotărârii din 21 decembrie 2021

a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

S-a comunicat apelantei și reprezentantului acesteia că, necesită să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 5154 lei și 37 de bani, acordându-le pentru aceasta un termen de 7 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru înlăturarea neajunsurilor. S-a explicat apelantei că, în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă.

La data de 04 mai 2022, în interiorul termenului acordat de instanță, reprezentantul apelantei Lilia Leva, avocatul Iulian Cașu a prezentat apelul motivat împotriva hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. Totodată, partea apelantă a solicitat amânarea plății taxei de stat în temeiul art. 86 alin. (1) Cod de procedură civilă, până la pronunțarea deciziei.

Prin încheierea din 16 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca fiind neîntemeiată solicitarea reprezentantului apelantei Lilia Leva, avocatului Iulian Cașu cu privire la amânarea plății taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depusă de reprezentantul apelantei Lilia Leva, avocatul Iulian Cașu, împotriva hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

S-a comunicat apelantei și reprezentantului acesteia că, necesită să prezinte dovada de plată a taxei de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 5154 lei și 37 de bani, acordându-le pentru aceasta un termen suplimentar de 10 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru înlăturarea neajunsului. S-a explicat apelantei că, în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă.

La data de 27 mai 2022, prin intermediul poștei electronice, reprezentantul apelantei Lilia Leva, avocatul Iulian Cașu a depus o cerere privind eșalonarea plății taxei de stat, în susținerea cererii înaintate indicând că, situația materială a reclamantei este una precară, la moment nu este angajată în câmpul muncii, iar practic toate resursele financiare sunt îndreptate pentru tratamentul soțului bolnav, astfel, a solicitat reprezentantul apelantei Lilia Leva, avocatul Iulian Cașu, admiterea cererii și eșalonarea plății taxei de stat în trei rate egale pentru o perioadă de trei luni.

Prin încheierea din 06 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca fiind neîntemeiată solicitarea reprezentantului apelantei Lilia Leva, avocatului Iulian Cașu cu privire la eșalonarea plății taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depusă de reprezentantul apelantei Lilia Leva, avocatul Iulian Cașu, împotriva hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

S-a comunicat apelantei și reprezentantului acesteia că, necesită să prezinte dovada de plată a taxei de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 5154 lei și 37 de bani, acordându-le pentru aceasta un termen suplimentar de 5 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru înlăturarea neajunsului. S-a explicat apelantei că, în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Prin încheierea din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de reprezentantul apelantei Lilia Leva, avocatul Iulian Cașu, împotriva hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 12 iulie 2022, reprezentantul recurente Lilia Leva, avocatul Iulian Cașu, a declarat recurs împotriva încheierii din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea integrală a încheierilor Curții de

Apel Chișinău din 13 aprilie 2022, din 16 mai 2022 și din 06 iunie 2022 și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel la etapa soluționării chestiunii privind punerea pe rol a cererii de apel.

Reprezentantul recurenteii a opinat că soluția instanței de apel de a restitui cererea de apel este eronată și contrară legii.

De asemenea, recurenta Lilia Leva, prin intermediul reprezentantului acesteia, avocatul Iulian Cașu a comunicat că situația materială a acesteia este una precară, la moment nu este angajată în câmpul muncii, motiv din care a solicitat instanței de apel scutirea sau amânarea plății taxei de stat până la pronunțarea hotărârii, pentru a nu îngreuna dreptul la acces la justiție.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa participanților la proces la 14 iulie 2022, conform scrisorii (f.d. 60, Vol. II).

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată în data de 29 iunie 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 12 iulie 2022.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei încheierii instanței de apel către reprezentantul apelantei Lilia Leva, avocatul Iulian Cașu, la data de 04 iulie 2022, conform scrisorii, prin intermediul poștei electronice și oficiului poștal (f.d. 54, Vol. II). Astfel, recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de reprezentantul recurenteii Lilia Leva, avocatul Iulian Cașu, și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că, hotărârea din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, pronunțată în prezenta cauză civilă, a fost contestată cu apel nemotivat de reprezentantul apelantei Lilia Leva, avocatul Iulian Cașu, la 29 decembrie 2021 și ulterior cu apel motivat la 04 mai 2022, în acest sens fiind depusă o cerere de apel.

În virtutea art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantei un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În context, prin încheierea din 13 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat depusă de reprezentantul apelantei Leva Lilia, avocatul Iulian Cașu și nu s-a dat curs cererii de apel depusă de reprezentantul apelantei Leva Lilia, avocatul Iulian Cașu, împotriva hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

S-a comunicat apelantei și reprezentantului acesteia că, necesită să prezinte

apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 5154 lei și 37 de bani, acordându-le pentru aceasta un termen de 7 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru înlăturarea neajunsurilor. S-a explicat apelantei că, în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Prin încheierea din 16 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca fiind neîntemeiată solicitarea reprezentantului apelantei Lilia Leva, avocatului Iulian Cașu cu privire la amânarea plății taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depusă de reprezentantul apelantei Lilia Leva, avocatul Iulian Cașu, împotriva hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

S-a comunicat apelantei și reprezentantului acesteia că, necesită să prezinte dovada de plată a taxei de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 5154 lei și 37 de bani, acordându-le pentru aceasta un termen suplimentar de 10 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru înlăturarea neajunsului. S-a explicat apelantei că, în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Prin încheierea din 06 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca fiind neîntemeiată solicitarea reprezentantului apelantei Lilia Leva, avocatului Iulian Cașu cu privire la eșalonarea plății taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depusă de reprezentantul apelantei Lilia Leva, avocatul Iulian Cașu, împotriva hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

S-a comunicat apelantei și reprezentantului acesteia că, necesită să prezinte dovada de plată a taxei de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 5154 lei și 37 de bani, acordându-le pentru aceasta un termen suplimentar de 5 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru înlăturarea neajunsului. S-a explicat apelantei că, în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Prin încheierea din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, s-a restituit cererea de apel depusă de reprezentantul apelantei Lilia Leva, avocatul Iulian Cașu.

Or, în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Prin prisma criticilor aduse încheierii contestate, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel depuse de reprezentantul apelantei Lilia Leva, avocatul Iulian Cașu împotriva hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motivele ce succed.

În context, Colegiul reiterează că, prin încheierea instanței de apel din 06 iunie 2022, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse împotriva hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, de către reprezentantul apelantei Lilia Leva, avocatul Iulian Cașu, ultimei i s-a acordat un termen suplimentar de 5 zile din momentul primirii copiei încheierii, pentru prezentarea dovezii achitării taxei de stat în mărime de 5154 lei și 37 de bani.

Aici este de notat că, copia încheierii din 06 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată, prin intermediul poștei electronice, în adresa reprezentantului apelantei Lilia Leva, avocatului Iulian Cașu indicată în mandatul avocațial (f.d. 82, Vol. I), precum și de pe care a fost expediată în adresa instanței de apel cererea privind

eșalonarea plății taxei de stat (Vol. II, f.d. 42), la adresa electronică: casu_iulian@mail.ru, conform scrisorii datate cu 14 iunie 2022 (f.d. 48, Vol. II), astfel termenul limită suplimentar de înlăturare a neajunsurilor a fost data de 20 iunie 2022 (19 iunie 2022 – zi de duminică nelucrătoare, astfel, ultima zi a fost următoarea zi lucrătoare), inclusiv.

În această ordine de idei, Colegiul apreciază ca fiind corectă constatarea instanței de apel precum că, reprezentantul apelantei Lilia Leva, avocatul Iulian Cașu nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel din încheierea din 06 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, or, în termenul suplimentar acordat de instanța de apel, recurenta precum și reprezentantul acesteia nu au înlăturat neajunsurile admise la depunerea cererii de apel.

Aici, instanța de recurs reține că, termenul acordat de instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor, care au servit temei pentru a nu da curs cererii de apel, este unul imperativ or, în conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit dispozițiilor art. 111 alin. (1) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Dispozițiile alin. (2) al aceluiași articol declară, că termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Conform prevederilor art. 112 alin. (3) Cod de procedură civilă, actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen.

Conform prevederilor art. 112 alin. (3) Cod de procedură civilă, actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen.

Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen. Alin. (4) indică că dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

După cum rezultă din actele cauzei, încheierea din 06 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată, prin intermediul poștei electronice, în adresa reprezentantului apelantei Lilia Leva, avocatului Iulian Cașu indicată în mandatul avocațial (f.d. 82, Vol. I) la adresa electronică: casu_iulian@mail.ru, conform scrisorii datate cu 14 iunie 2022 (f.d. 48, Vol. II).

În acest sens, art. 20 alin. (2) din Legea privind semnătura electronică și documentul electronic nr. 91/2014 prevede că documentul electronic se consideră recepționat de către destinatar dacă acesta a intrat în sistemul informațional din care destinatarul poate să extragă documentele electronice.

Respectiv, reprezentantul recurentei Lilia Leva, avocatul Iulian Cașu, fiind cel interesat în soarta soluționării prezentei cauze în ordine de apel și fiind conștient că a depus cererea de apel fără achitarea taxei de stat încă la data de 29 decembrie 2021, urma să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță, inclusiv prin prezentarea dovezii achitării taxei de stat.

Astfel, Colegiul accentuează că instanța de apel și-a onorat obligația de a comunica apelantei și reprezentantului acesteia, copia încheierii emise la 06 iunie 2022 prin care s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea privind eşalonarea plății taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel.

În aceste circumstanțe, instanța de apel corect prin încheierea din 29 iunie 2022 a restituit cererea de apel depusă de reprezentantul apelantei Lilia Leva, avocatul Iulian Cașu, deoarece, aceasta nu s-a conformat indicațiilor instanței și nu a prezentat în termenul suplimentar stabilit dovada achitării taxei de stat.

Iar, în conformitate cu art. 10 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Aici, instanța de recurs remarcă că, recurenta/apelantă a beneficiat de un termen suficient pentru a înlătura neajunsurile indicate de către instanța de apel și urma să întreprindă toate măsurile necesare, de a-și asigura drepturile sale de acces la instanță, fapt însă ignorat cu desăvârșire de către ultima.

Or, art. 56 alin. (3) al Codului de procedură civilă, prevede expres că, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Deci, alegațiile părții recurente inserate în recurs nu și-au găsit confirmare și nu pot fi reținute pentru casarea încheierii contestate, deoarece recurenta a omis exercitarea obligațiilor procedurale în termenul stabilit.

În corolar, Colegiul reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea apelului ca urmare a neconformării indicațiilor instanței de apel în termenul acordat, având în vedere că legislația în acest sens reglementează expres și cert termenele, precum și condițiile de acceptare a cererilor de apel.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Din considerentele redate, având în vedere că instanța de apel la emiterea încheierii contestate s-a conformat prevederilor legale corelate cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de

procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de reprezentantul recurenteii Lilia Leva, avocatul Iulian Cașu.

Se menține încheierea din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Victoria Bostanaru împotriva lui Ivan Ghinda și Lilia Leva cu privire la încasarea în mod solidar a împrumutului, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat